

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Cvræ Pastoralis Præcipve Circa Repentina & Generaliora

Possevino, Giovanni Battista Bernardino

Coloniæ Agrippinæ, 1645

Capvt IV. Quarum se rerum pœnitens accusare debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42220

CAP V T IV.

*Quarum se rerum pœnitens accusare
debeat.*

INtolerabilis certè abusus est, peccatores nullum omnino peccatum in confessione per se declarare, nisi in quantum à Confessarijs interrogantur. Docendi ergo sunt, vt se ipsi primò accusent in ijs in quibus poterunt, ac deinde per interrogaciones & sciscitationes adiuuandi vltèrius erunt.

Non satis est, pœnitentem peccati sui genus tantum aperire, dicendo, verbi gratia, quod homicidium, luxuriæ peccatum aut furtum commiserit; sed necesse præterea, vt illius speciem explicet, exempli causa; an patrem, aut matrem interfecerit, & hoc dicitur parricidium, an in templo aliquem necarit, hoc namque sacrilegium est, an Ecclesiasticum aliquem de medio sustulerit, hoc namque parricidium spirituale est, & quisquis hoc commisit, ipso facto est excommunicatus. Idem & in peccato fornicationis locum habet: si enim virginem quis deflorarit, stuprum est; si coniugatam aliquam cognouerit, adulterium est; & ita de reliquis peccatis.

Nec solum ipsa peccati species inquirenda, verum etiam quoties peccatum ipsum commissum sit, vt nimirum pœnitens se accuset, dicendo quoties tale aut tale peccatum admiserit, aut quoties plus minus, quàm poterit proximè, prout illius recordabitur, aut saltem dicendo, quamdiu in peccatis suis hæserit & perseuerauerit,

uerit, & quàm valdè ei deditus & addictus sit. Etenim multum interest inter eum qui non nisi semel blasphemare solet. Examinandus præterea pœnitens est circa varios peccati alicuius gradus: exempli gratia, magna certè differentia est inter irasci & calumnias proferre, pugnoscere, baculo ferire, aut gladio, quæ varij peccati iracundiæ sunt gradus. Magnum quoque discrimen est inter carnalem intuitum & inhonestum contactum, & copulam carnalem, quamquam necesse non sit, eum qui aliquod opus malum absolutum confessus est, confiteri & alia, quæ ad prius illud faciendum necessaria requiruntur, & præuia sunt. vnde qui sese accusauit, quod puellam semel violauit, non tenetur aperire facta & actus, quos interea dum alterum illud opus fieret, aut disponeretur, intermiscuit: satis ea quippe intelliguntur & præsupponuntur, etiamsi non exprimantur, & illarum rerum accusatio in actionis finalis & vltimata peccati confessione continetur.

Idem dico de peccatis, quorum malitia in vna & eadem actione duplicari & multiplicari potest, v. g. qui aureum furatur, peccatum vnum facit, qui duos, etiam non nisi vnum facit, & quidem eiusdem speciei: tamen secundi huius peccati malitia duplex est, respectu prioris. Pari modo fieri potest, vt prauo quod datur exemplo vnus duntaxat scandalizetur, & alio malo exemplo eiusdè speciei triginta aut quadraginta scandalizentur, cum tamen nulla sit inter vtrumque peccatum proportio. Quapropter, quàm fieri proximè potest, facti quantitas
parti-

particulariter est exprimenda, item quàm multi vna sola actione scandalizati sint, & ita consequenter de alijs peccatis, quorum malitia crescit aut minuitur pro obiecti aut materiae quantitate.

Quin etiam profundius penetrandum, & peccitens examinandus circa desideria & voluntates purè interiores, qualia, v. g. forent desiderium & voluntas vindictæ alicuius libidinis, & similium operum committendorum, etenim mali hi affectus peccatum sunt.

Etiam longius progrediendum, & excutiendæ inquirendæque ipsæ malæ cogitationes, esto nulla desideria nec voluntas peccandi post eas secuta sint. Exempli causa, qui intra semetipsum de aduersarij & inimici sui morte, ruina & infortunio cogitare gaudet, & inde voluptatem aliquam haurit, esto huiusmodi ei de facto contingere nolit, si tamen voluntariè & datâ operâ aliquam ex huiusmodi imaginationibus & cogitationibus delectationem & voluptatem capit contra charitatem delinquit, & illius se rei debet accusare. Idem iudicium est de eo qui voluntariè, utque aliquo modo sese recreet, in cogitationibus & imaginationibus circa voluptates carnales diutius sese detinet, ijsque oblectatur: internè namque contra castitatem peccat, cuius peccati se reum fateri debet, & ipsum confiteri nam esto corpus peccato applicare noluerit, cor tamen & animam ei applicuit; porro peccatum magis in cordis applicatione, quàm corporis consistit, ac nullo modo licitum est studio sese in peccato oblectare,

etate, tam per actiones corporis, quam cordis. Dixi studio & datâ operâ, eò quod malæ cogitationes, quæ nobis inuitis, illubentibus, & non totaliter aduertentibus & reflectentibus adueniunt, nequaquam sunt peccatum, aut saltem non sunt mortale.

Denique requiritur quoque, vt pœnitens alienorum se peccatorum accuset, idq; ad exemplum Dauidis: si enim malo suo exemplo, aut aliter, quem piam ad peccandû pellexerit, culpa reus est, & hoc ipsum propriè appellatur scandalum, at tamen econtrâ pœnitens inhibendus & impediendus est, ne suos in peccato complices, socios & cooperatores nominet aut detegat, quantum quidem fieri potest.

C A P V T V.

Confessarius sollicitè aduertat, ne quem absoluat qui gratia Dei sit incapax.

Videat deinde Confessarius, num pœnitens absolutionis accipiendæ sit capax; nam hæc certis quibusdam hominibus impertienda non est, quorum hic aliquot vobis genera recensebo, è quibus reliqua, quæ eiusdem notæ sunt, facili negotio colligetis. Tales sunt:

Primò, qui excommunicatione maiore & reseruata innodati sunt: quos sine auctoritate superioris Confessario illicitum est absoluere; nisi fortè illa huic reseruata non esset.

Secundò, qui aliquod habent peccatum Pontifici aut Episcopo reseruatum, sine illorum nequeunt auctoritate absolui: remittendi ergo sunt ad eos, qui absoluendi potestatem habent,
aut